

Jak wybrać najlepszą lokatę?

1 Okres trwania lokaty

- Przed założeniem tradycyjnej lokaty terminowej określi, na jaki czas chcesz powierzyć bankowi swoje oszczędności. Długość trwania lokaty wpływa bowiem na wielkość jej oprocentowania (zazwyczaj jest ono wyższe dla lokat o dłuższych terminach).
- W wypadku zerwania lokaty przed czasem możesz stracić część lub całość odsetek.

2 Wysokość kwoty lokaty

- Wysokość minimalnej kwoty potrzebnej do założenia lokaty terminowej zazwyczaj jest niewielka i wynosi kilkaset złotych.
- Im wyższą kwotę zdeponujesz na lokacie, tym wyższe będzie oprocentowanie lokaty.

3 Wysokość oprocentowania

- Im wyższe oprocentowanie lokaty, tym lepiej. Zazwyczaj banki i SKOK-i podają oprocentowanie w stosunku rocznym (zatem trzeba je odnieść proporcjonalnie do czasu trwania lokaty).
- Zwróć też uwagę na to, aby oprocentowanie lokaty było wyższe niż poziom inflacji. W przeciwnym wypadku zamiast zarabiać – stracisz.

4 E-lokaty

- Zwróć uwagę na lokaty internetowe (e-lokaty). Ich charakterystyczną cechą jest nieco wyższe oprocentowanie niż w wypadku tradycyjnych lokat terminowych, zakładanych w oddziale banku lub SKOK-u.

5 Rodzaj oprocentowania

- Lokaty terminowe mają stałe (dla lokat krótkoterminowych, czyli najczęściej do jednego roku) lub zmienne oprocentowanie (dla depozytów długoterminowych, czyli z reguły powyżej jednego roku).
- Oprocentowanie stałe obowiązuje niezmiennie przez cały okres trwania lokaty. Z kolei zmienna stopa procentowa jest zależna od zmian stóp procentowych NBP i może ulec zmianie.
- Jeśli oczekujesz, że stopy procentowe będą rosły, to wybierz oprocentowanie zmienne. Jeśli zaś zależy Ci na pewnym zysku – wybierz stałą.

6 Częstotliwość kapitalizacji odsetek

- Im częstsza kapitalizacja odsetek, tym lepiej (bardziej korzystna jest kapitalizacja co miesiąc niż co kwartał). Liczy się bowiem tzw. procent składany – kwota początkowa powiększona o wypłacane przez dany okres odsetki stanowi w kolejnym cyklu rozliczeniowym podstawę do naliczania nowych odsetek.

7 Opodatkowanie zysku

- Pamiętaj, że zysk zostanie obciążony podatkiem od zysków kapitałowych wynoszącym 19%.
- Podatek pobierany jest w chwili wypłacania odsetek za zdeponowane oszczędności.

8 Dodatkowe warunki

- Upewnij się, czy nie ma dodatkowych opłat związanych z założeniem oraz prowadzeniem lokaty.
- Dowiedz się, czy nie musisz mieć także konta osobistego lub innego produktu z tego samego banku, by założyć lokatę.
- Zapoznaj się też z warunkami przedterminowego zerwania umowy (czy oprócz całościowej lub częściowej utraty odsetek nie grozi ono zapłatą kary).

Obliczanie należnych odsetek od lokaty terminowej z uwzględnieniem kapitalizacji

Oblicz wysokość odsetek od rocznej lokaty w wysokości 10 000 zł, o stałej stopie procentowej wynoszącej 4% z: a) kwartalną kapitalizacją odsetek i b) naliczeniem odsetek po roku.

- 1 Aby obliczyć należne odsetki od lokaty terminowej przy kapitalizacji częstotliczej niż rok, należy skorzystać z następującego wzoru:

$$WP_n = WO(1 + r : m)^{n \cdot m},$$

gdzie:

WP_n – wartość przyszła zdeponowanej kwoty po n okresach,

WO – wartość obecna zdeponowanej kwoty,

r – roczna stopa procentowa,

n – liczba okresów rocznych,

m – liczba równych podokresów kapitalizacji występujących w okresie rocznym.

- 2 Wypisz dane i wykonaj obliczenia:

a) kapitalizacja kwartalna (cztery razy w roku):

$$WP_1 = 10\,000(1 + 0,04 : 4)^{1 \cdot 4} = 10\,406,04 \text{ zł (przyrost o } 406,04 \text{ zł)}$$

b) kapitalizacja roczna (na zakończenie lokaty):

$$WP_1 = 10\,000(1 + 0,04 : 1)^{1 \cdot 1} = 10\,400,00 \text{ zł (przyrost o } 400,00 \text{ zł)}$$

- Odpowiedź:

Wysokość odsetek od rocznej lokaty terminowej w wysokości 10 000 zł, o stałej stopie procentowej równej 4% z kwartalną kapitalizacją wynosi 406,04 zł, a z roczną kapitalizacją – 400 zł.

Obliczanie realnej stopy procentowej

Ze względu na występowanie inflacji realna stopa procentowa lokat może być niższa od nominalnej, co oznacza niższe realne zyski.

Podobna sytuacja występuje w przypadku kredytów i oznacza realne oszczędności.

Oblicz realną stopę procentową lokaty zdeponowanej na rok z kapitalizacją na koniec roku, o nominalnej stopie procentowej wynoszącej 4% (w stosunku rocznym). Wartość rocznej stopy inflacji wynosi 2%.

- 1 Aby obliczyć realną stopę procentową, należy skorzystać z następującego wzoru:

$$RS = (i - \pi) : (100 + \pi) \cdot 100\%,$$

gdzie:

RS – realna stopa procentowa, i – roczna stopa procentowa, π – roczna stopa inflacji.

- 2 Wypisz dane i wykonaj obliczenia:

$$RS = ((4 - 2) : (100 + 2)) \cdot 100\%$$

$$RS = 1,96\%$$

- Odpowiedź:

Realna stopa oprocentowania lokaty rocznej przy oprocentowaniu nominalnym 4% i przy inflacji rocznej 2% wynosi 1,96%. Oznacza to o ponad połowę mniejsze realne zyski z lokaty, niż gdyby nie było inflacji.

Ćwiczenia

1. Po rozmowie z rodzicami lub innymi bliskimi wymień rodzaje usług bankowych, z których korzysta Twoja rodzina.
2. Porównaj oferty rocznych lokat terminowych co najmniej trzech banków i SKOK-ów. Która oferta wydaje Ci się najkorzystniejsza? Uzasadnij swój wybór.
3. Właśnie, czym będziesz się kierować przy wyborze konta osobistego w banku lub SKOK-u.